Procedury przesłuchań szczególnych ofiar przestępstw

Warszawa, 15 maja 2014 roku.

Procedures of hearing of particular crime victims

Warsaw, 15 May 2014

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/29/UE z dnia 25 X 2012 r. ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw zastępująca decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW

Directive 2012/29/EU of the European Parliament and of the Council of 25 October 2012 establishing minimum standards on the rights, support and protection of victims of crime, and replacing Council Framework Decision 2001/220/JHA

Art. 18 prawo do ochrony

- Ochrona przed wtórną wiktymizacją, zastraszaniem i odwetem
- Ochrona godności
- Fizyczna ochrona pokrzywdzonych i członków ich rodzin

Art. 18 right to protection

- Protection from secondary victimization, intimidation or retaliation
- Protection of dignity
- Physical protection of victims and their family members

Art. 19 prawo ofiary do unikania kontaktu ze sprawcą

- Stworzenie warunków dla unikania kontaktu w toku postępowania karnego
- Osobne poczekalnie

Art. 19 right to avoid contact between victim and offender

- Creation of conditions to avoid contact over the course of the criminal proceedings
- Separate waiting rooms

Art. 20 - prawo do ochrony ofiar w trakcie postępowania przygotowawczego

- Przesłuchanie bez zwłoki
- Ograniczenie liczby przesłuchań
- Udział w przesłuchaniu przedstawiciela

Art. 20 right to protection of victims during criminal investigations:

- Hearing without delay
- Limitation to the number of hearings
- Participation of statutory representative

Art. 21 prawo do ochrony prywatności

- Zakaz rozpowszechniania informacji
- Ochrona prywatności i wizerunku

Art. 21 right to protection of privacy

- Non-disclosure of information
- Protection of privacy and image

Art. 22 indywidualna ocena służąca ustaleniu szczególnych potrzeb ofiar w zakresie ochrony

Rola biegłego psychologa

Art. 22 individual assessment of victims to identify specific protection needs

Role of a specialist psychologist

Art. 23 udostępnienie specjalnych środków w toku postępowania przygotowawczego

- Specjalne pomieszczenia
- Udział specjalistów
- Przesłuchania przez te same osoby
- Przesłuchujący tej samej płci

Art. 23 right to protection of victims with specific protection needs during criminal proceedings

- Special premises
- Participation of specialists
- Hearings by the same persons
- Same-gender interviewers

Ofiarom udostępnia się podczas postępowania sądowego środki służące :

- Unikaniu kontaktu ze sprawcą na sali sądowej
- Unikaniu zbędnych pytań
- Przesłuchaniu bez publiczności

Available to victims during court proceedings

- Avoidance of contact with the perpetrator
- during preparatory proceedings
- in the courtroom

- Avoidance of dispensable questions

- Hearings closed to audience

Art. 24 prawo do ochrony dzieci będących ofiarami podczas postępowania karnego

- zapis audio/wideo
- udział przedstawiciela/opiekuna
- udział pełnomocnika

Art. 24 right to protection of child victims during criminal proceedings

- audio/video recording
- participation of representative/guardian
- participation of plenipotentiary

Standardy przesłuchań małoletnich świadków

- **Standardy przyjaznych pokoi przesłuchań;**

  Rekomendacje Ministerstwa Sprawiedliwości z 2007 i 2013 roku dotyczące wyposażenia pokoi i sprzętu umożliwiającego nagrywanie przesłuchań

- **Standardy przesłuchań w trybie art. 185a i 185b kpk**

  Rekomendacje MS i FDN z 2010 roku dotyczące procedur przesłuchań małoletnich świadków.

Standards of hearing minor witnesses

- **Standards of friendly hearing rooms;**

  Guidelines of the Ministry of Justice of 2007 and 2013 regarding the arrangement of rooms and interview recording devices

- **Standards of hearings regulated under art. 185a & 185b Criminal Procedure Code:**

  Guidelines of the Ministry and FDN NGO of 2010 regarding procedures of hearing minor witnesses

Procedury przesłuchań szczególnych świadków/pokrzywdzonych przestępstwem, zawarte w Kodeksie postępowania karnego

Procedures of hearing particular witnesses/crime victims included in the Criminal Procedure Code

Zasada jednorazowego przesłuchania

- przesłuchanie przeprowadza sąd
- na posiedzeniu
- z udziałem psychologa
- udział innych osób
- obligatoryjne wyznaczenie obrońcy

Rule of one-time hearing

- interview conducted by court
- during session
- with participation of psychologist
- participation of other persons
- mandatory appointment of defense attorney

Art. 147 § 2a.

Obligatoryjna rejestracja przesłuchania

27 styczeń 2015

Art. 147 § 2a

Mandatory recording of hearing

27 January 2015

Art. 185a. § 1.

zasada jednorazowego przesłuchania **pokrzywdzonego** który w chwili przesłuchania nie ukończył **15 lat**

- przemoc lub groźba bezprawna
- XXIII – p-ko wolności
- XXXV – p-ko wolności seksualnej i obyczajności
- XXVI – p-ko rodzinie i opiece
- istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy

Art. 185a. § 1.

Rule of one-time hearing of a **minor victim under 15** upon hearing

- violence or anlawful threats
- XXIII – against liberty
- XXXV – against sexual liberty or decency
- XXVI – against family or guardianship
- of significant meaning to the conclusion of the case

Art. 185a. § 4.

zasada jednorazowego przesłuchania małoletniego **pokrzywdzonego**, który w chwili przesłuchania **ukończył 15 lat**

- przemoc lub groźba bezprawna
- XXIII – p-ko wolności
- XXXV – p-ko wolności seksualnej i obyczajności
- XXVI – p-ko rodzinie i opiece
- obawa negatywnego wpływu przesłuchania na stan psychiczny świadka

Art. 185a. § 4.

Rule of one-time hearing of a minor **victim under 15** upon hearing

- violence or anlawful threats
- XXIII – against liberty
- XXXV – against sexual liberty or decency
- XXVI – against family or guardianship
- concern regarding possible negative influence onto the witness' mental condition

Art. 185b. § 1.

Zasada jednorazowego przesłuchania **świadka** który w chwili przesłuchania nie ukończył 15 lat

- przemoc lub groźba bezprawna
- XXV – p-ko wolności seksualnej i obyczajności
- XXVI – p-ko rodzinie i opiece
- istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

Art. 185b. § 1.

Rule of one-time hearing of a **witness** under the age of 15 upon hearing

- violence or anlawful threats
- XXIII – against liberty
- XXXV – against sexual liberty or decency
- XXVI – against family or guardianship
- of significant meaning to the conclusion of the case.

Art. 185b. § 2.

zasada jednorazowego przesłuchania **małoletniego świadka**, który w chwili przesłuchania **ukończył 15 lat**

- przemoc lub groźba bezprawna
- XXV – p-ko wolności seksualnej i obyczajności
- XXVI – p-ko rodzinie i opiece
- tryb art. 177 § 1a kpk
- obawa negatywnego wpływu przesłuchania na stan psychiczny świadka

Art. 185b. § 2.

Rule of one-time hearing of a minor **witness under the age of 15** upon hearing

- viloence or unlawful threats
- XXV – against sexual liberty or decency
- XXVI – against family or guardianship
- under the procedure of art. 177 § 1a
- concern regarding possible negative influence onto the witness' mental condition

Art. 185c. § 1.

Zasada jednorazowego przesłuchania pokrzywdzonych przestępstwem zgwałcenia (z art. 197-199 Kodeksu karnego)

(dotyczy wszystkich ofiar niezależnie od ich wieku)

Art. 185c. § 1.

Rule of one-time hearing of victims to sexual violation crime (art. 197-199 Penal Code)

(applies to all victims regardless of age)

Art. 185c. § 2.

Przesłuchanie pokrzywdzonego (przestępstwem zgwałcenia) w charakterze świadka

- przeprowadza sąd
- na posiedzeniu,
- w którym mają prawo wziąć udział prokurator, obrońca oraz pełnomocnik pokrzywdzonego
- możliwość udziału psychologa

Art. 185c. § 2.

Hearing of a victim as a witness

- conducted by court
- during session
- prosecutor, defense attorney and victim's plenipotentiary have right to participate
- optional participation of expert psychologist

Art. 185c. § 3.

ponowne przesłuchanie w/w pokrzywdzonego w charakterze świadka

- na jego wniosek
- w sposób wskazany w art. 177 § 1a
- zachodzi uzasadniona obawa, że bezpośrednia obecność oskarżonego przy przesłuchaniu mogłaby oddziaływać krępująco na zeznania pokrzywdzonego lub wywierać negatywny wpływ na jego stan psychiczny.

Art. 185c. § 3.

Repeated hearing of the victim as a witness

- upon the victim's motion
- in a way specified under art. 177 § 1a
- in a situation of a justified concern that presence of the accused might hinder the victim's testimony or have a negative influence on mental condition.

Art. 185d. § 1.

Miejsce jednorazowego przesłuchania (art. 185a-185c)
- w odpowiednio przystosowanych pomieszczeniach w siedzibie sądu lub poza jego siedzibą.

27 lipca 2015 rok

Art. 185d. § 1.

Location of a one-time hearing (art. 185a-185c)

- In properly adapted premises of the court or in an external location

27 July 2015

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości

z dnia 18 grudnia 2013 r.

w sprawie sposobu przygotowania przesłuchania przeprowadzanego w trybie określonym w art. 185a–185c Kodeksu postępowania karnego

weszło w życie 27 stycznia 2014 roku

Ordinance of the Minister of Justice of 18 December 2013 **on the way of preparing a hearing conducted according to art. 185a-185c of the Criminal Procedure Code**

Rozporządzenie określa

- sposób przygotowania przesłuchania

- warunki, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia przeznaczone do przeprowadzania takich przesłuchań

The ordinance specifies:

- the way in which the hearing is prepared

- requirements for premises that serve for hearings

Uzgodnienie zasad przesłuchania

§ 2 i 3

Arranging for the hearing

§ 2 i 3

Przygotowanie świadka do przesłuchania przez biegłego

§ 4

Preparing the witness to being heard by a court expert

§ 4

Miejsce przesłuchania

§ 5

- pokój przesłuchań
- pokój techniczny

Hearing location

§ 5

- Hearing room
- Technical room

Miejsce usytuowania i warunki lokalowe przyjaznego pokoju przesłuchań

§ 6 i 7

- siedziba sądu lub innego podmiotu
- odrębne wejście
- poczekalnia
- węzeł sanitarny

Location of the friendly hearing room

§ 6 i 7

Wyposażenie przyjaznego pokoju przesłuchań

§ 8

- Izolacja akustyczna
- Stonowana kolorystyka
- Meble „na każdy wiek”
- Środki techniczne - sprzęt rejestrujący audio/video

Arrangement of a friendly hearing room

§ 8

- acoustic isolation
- toned colors
- furniture for every age group
- audio/video recording device

Środki techniczne

§ 9 i 10

umożliwiające:

- Utrwalanie obrazu i dźwięku z przebiegu przesłuchania
- Obserwację przesłuchania z pokoju technicznego
- Komunikację pomiędzy uczestnikami przesłuchania
- Rejestrację komunikacji uczestników przesłuchania
- Dodatkowy nośnik do rejestracji przesłuchania

Technical measures

§ 9 i 10

that allow:

- Recording both sound and image from the hearing
- Observation of the hearing from the technical room
- Communication between participants
- Recording of communication between participants
- Additional storage device for recording of the hearing

Wytyczne Prokuratora Generalnego z dnia 18 grudnia 2013 r. dotyczące zasad postępowania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Odnoszą się zarówno do Dyrektywy jak i do przepisów Kodeksu postępowania karnego w zakresie ochrony małoletnich świadków

Guidelines of the Attorney General of 18 December 2013 regarding rules of procedure in the area of coutering domestic violence:

Based both on the directive as well as the Criminal Procedure Code in the area of protection of minor witnesses.

Przyjazny pokój przesłuchań
Friendly hearing room

Pokój techniczny
Technical room

Certyfikacja pokoi przesłuchań

- Zgłoszenie do procedury certyfikacji
- Wizytacja prawnika i psychologa
- Ocena anket
- List gratulacyjny
- Uroczyste wręczenia certyfikatu
- Odebranie certyfikatu

Certification of hearing rooms

- Application for the procedure
- Inspection by a law professional and a psychologist
- Assessment of questionnaires
- Congratulatory letter
- Formal delivery of certificate
- Reception of the certificate

Przyjazny Pokój Przesłuchań Dzieci

Ministerstwo Sprawiedliwości
Fundacja Dzieci Niczyje

Certyfikat

Nr .....

Pokój przesłuchań, prowadzony przez

. . . . . .

spełnia standardy miejsca przyjaznego przesłuchiwania dzieci.

Fundacja Dzieci Niczyje
Dyrektor Fundacji

Ministerstwo Sprawiedliwości
Dyrektor Departamentu
Wykonania Orzeczeń i Probacji

Warszawa, ...

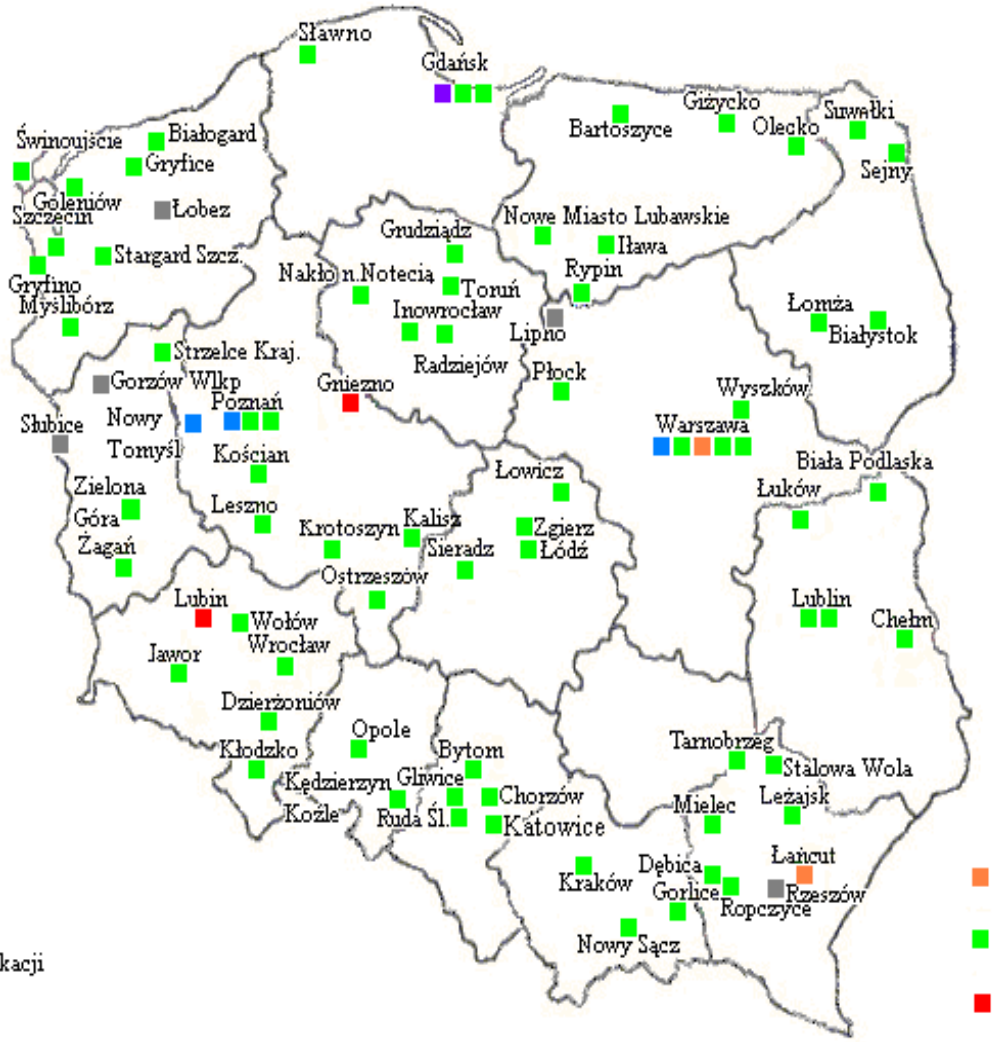
Sławno
Gdańsk
Giżycko
Suwałki
Bartoszyce
Olecko
Świnoujście
Białogard
Gryfice
Sejny
Goleniów
Łobez
Szczecin
Nowe Miasto Lubawskie
Grudziądz
Iława
Stargard Szcz.
Nakło n.Notecią
Rypin
Toruń
Gryfino
Myślibórz
Inowrocław
Łomża
Lipno
Białystok
Strzelce Kraj.
Radziejów
Płock
Gorzów Wlkp
Gniezno
Wyszków
Poznań
Słubice
Nowy Tomyśl
Warszawa
Kościan
Biała Podlaska
Łowicz
Zielona Góra
Łuków
Leszno
Krotoszyn
Kalisz
Zgierz
Żagań
Sieradz
Łódź
Ostrzeszów
Lublin
Lubin
Chełm
Wołów
Wrocław
Jawor
Dzierżoniów
Opole
Tarnobrzeg
Kłodzko
Bytom
Stalowa Wola
Kędzierzyn
Gliwice
Leżajsk
Chorzów
Mielec
Koźle
Ruda Śl.
Katowice
Łańcut
Dębica
Kraków
Gorlice
Rzeszów
Ropczyce
Nowy Sącz
wszczęta procedura certyfikacji
weryfikacja prawnika
weryfikacja psychologa
podmiot utracił certyfikat
podmiot otrzymał certyfikat
odmowa otrzymania certyfikatu
podmiot wycofał się z projektu

Certyfikowane przyjazne pokoje przesłuchań

Certified friendly hearing rooms

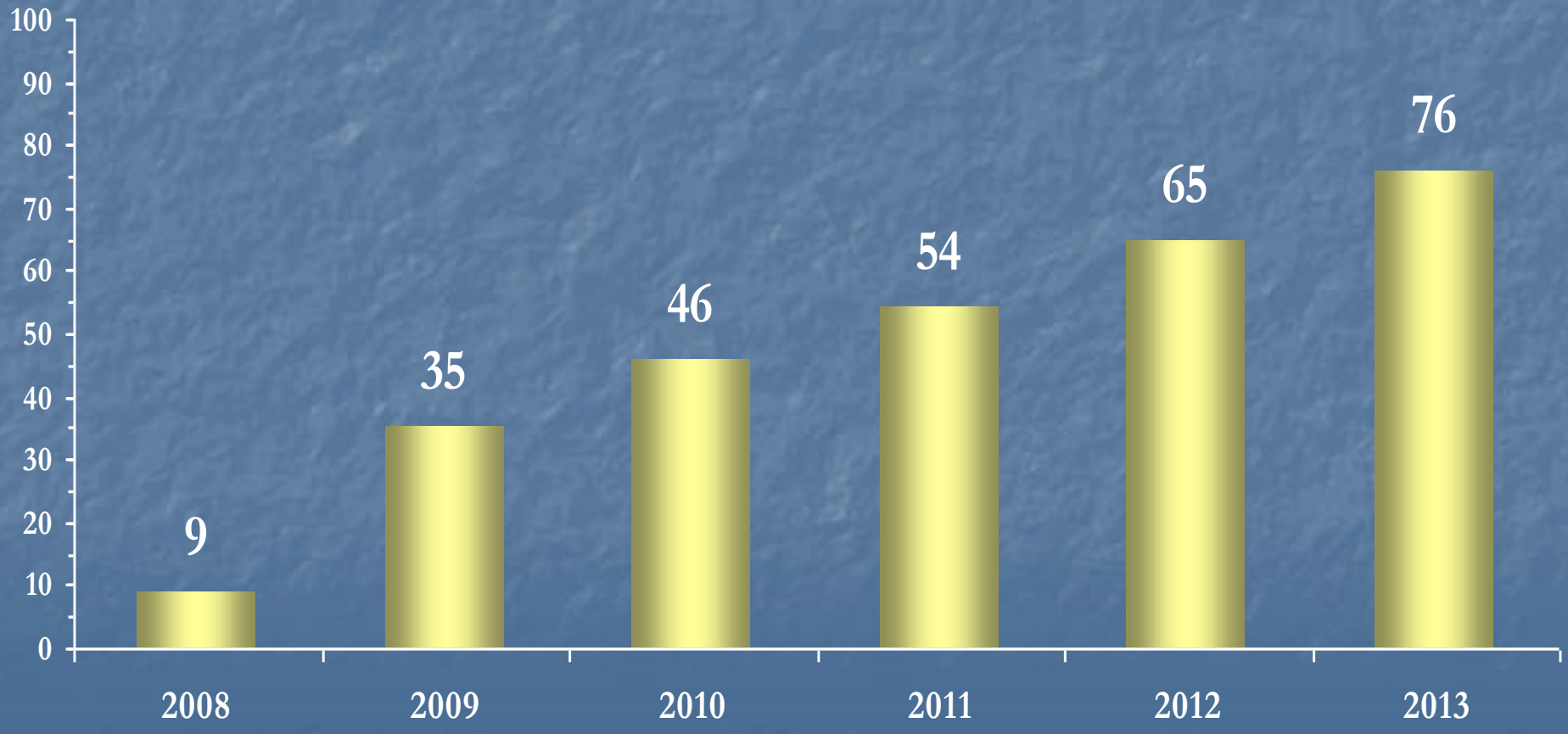

Liczba przesłuchań małoletnich świadków w trybie art. 185a i 185b kpk.

rok	art. 185a kpk	art. 185b kpk
2007	4972	-
2008	5802	-
2009	5522	-
2010	5283	-
2011	5065	936
2012	5426	1162

Number of hearings of minors in accordance with art. 185a & 185b of criminal proceeding code

year	art. 185a	art. 185b
2007	4972	-
2008	5802	-
2009	5522	-
2010	5283	-
2011	5065	936
2012	5426	1162

MINISTERSTWO

DZIAŁALNOŚĆ

Kontrole
Kontrola zarządcza
Budżet
Statystyki
Formularze
Komisje kodyfikacyjne
Mediacje
Pokrzywdzeni przestępstwem
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
Przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci
- Akty prawne i inne dokumenty
- Przyjazne przesłuchanie dziecka
- Programy i kampanie na rzecz dzieci
- Rada ekspertów ds. ochrony dzieci - ofiar przestępstw
- Ochrona dzieci przed handlem ludźmi i przestępstwami seksualnymi

PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY WOBEC DZIECI

Drukuj

Działania Ministerstwa Sprawiedliwości na rzecz dzieci - ofiar przestępstw

Ministerstwo Sprawiedliwości przykłada dużą wagę do działań podejmowanych , na rzecz pokrzywdzonych przestępstwem, w tym dzieci. Szczególnym zainteresowaniem objęte są te działania, które mają na celu minimalizowanie wtórnej wiktymizacji małoletnich świadków w toku przeprowadzanych z ich udziałem czynności procesowych.

1. Zmiany organizacyjne w strukturach Ministerstwa Sprawiedliwości.

Pod koniec 2009 roku został utworzony Departament Praw Człowieka, w którego kompetencjach znajduje się m.in. problematyka osób pokrzywdzonych przestępstwem. O powadze podejścia Ministerstwa do zagadnienia przemocy w rodzinie, w tym przemocy wobec dzieci, świadczy utworzenie i umieszczenie w tym Departamencie Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na co dzień zajmującego się dziećmi jako ofiarami przestępstw.

2. Kampanie informacyjne

- Ministerstwo Sprawiedliwości we współpracy z sądami, prokuraturami, podmiotami podległymi Ministrowi Pracy i Polityki Społecznej, Ministrowi Zdrowia, Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministrowi Edukacji Narodowej, jak również z organizacjami pozarządowymi organizuje w dniach od 22 do 29 lutego „Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw". W ramach Tygodnia przedstawiciele organizacji pozarządowych udzielają informacji i porad, w tym również opiekunom małoletnich pokrzywdzonych.
- Ministerstwo Sprawiedliwości wraz z Urzędem Miasta Stołecznego Warszawy oraz Fundacją Dzieci Niczyje organizuje od 2004 roku Ogólnopolskie Konferencje „Pomoc Dzieciom – Ofiarom Przestępstw". Konferencje te poświęcone są szeroko pojętej pomocy dzieciom skrzywdzonym przestępstwem między innymi ofiarami handlu ludźmi, dziecięcej prostytucji i dziecięcej pornografii czy ochrony przed przestępstwami seksualnymi przy użyciu środków teleinformatycznych.
  W VIII Konferencji objętej Polską Prezydencją wzięło udział ponad 2 000 uczestników (sędziowie, prokuratorzy, adwokaci, policjanci, kuratorzy sądowi, biegli psycholodzy, przedstawiciele świata nauki, pracownicy placówek pomocowych dla dzieci) z całej Polski. W jej trakcie Minister Sprawiedliwości wręczył kolejne certyfikaty przyjaznych pokoi przesłuchań. Liczba miejsc przyjaznych przesłuchiwanemu dziecku wzrosła więc do 54.

3. Sieć Pomocy Ofiarom Przestępstw.

Dziękuję za uwagę

Thank you for your attention

Andrzej Augustyniak
prokurator
Wydział ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
Departament Współpracy Międzynarodowej
i Praw Człowieka